

ONESTITATE ÎN SCRIEREA ACADEMICĂ

Codul universitar al drepturilor și obligațiilor studenților (2016)¹ are prevederi explicite în sensul asigurării unei conduite oneste în activitatea profesională a studenților. Dăm ca exemplu obligații prevăzute în acest sens:

Art. 18. Studenții au următoarele obligații:

- (a) de a îndeplini toate sarcinile care le revin potrivit planului de învățământ și fișelor disciplinelor;*
- (b) de a respecta Carta Universitară, regulamentele și deciziile universității;*
- (c) de a respecta drepturile de autor ale altor persoane și de a recunoaște paternitatea informațiilor prezentate în lucrările elaborate;*
- (d) de a respecta prevederile Codului etic al universității;*
- (e) de a elabora și susține lucrări originale de evaluare la nivel de disciplină și lucrări de finalizare a studiilor;*
- (f) de a sesiza autorităților competente orice nereguli în procesul de învățământ și în cadrul activităților conexe acestuia.*

Toate sursele bibliografice, primare sau secundare, publicate sau nepublicate, sunt proprietatea intelectuală a autorilor sau instituției care au produs acele materiale. Ele vor fi citate în mod corect, inclusiv în cazul reproducerii unor figuri, tabele, ilustrații, diagrame. Se fac referințe nu doar în cazul preluării unor fraze de la alți autori, ci și în cazul parafrazării și rezumării ideilor exprimate de aceștia. Sursele bibliografice citate în text vor figura în lista bibliografică finală. Această listă va include numai titlurile utilizate în corpul lucrării. Pentru a evita

¹<http://www.unitbv.ro/DespreUTBv/Documenteleuniversitatii/Regulamenteleuniversitatii.aspx>

plagiatul involuntar, în procesul de documentare se va ține o evidență clară a lucrărilor consultate, a ideilor extrase de acolo, cu mențiuni despre sursă și pagină, după caz.

Cele mai frecvente abateri de la etica scrierii academice sunt plagiatul (voluntar sau involuntar) și tehnica "patchworking"². Aceste două tehnici sunt întâlnite în redactarea eseurilor, referatelor și, din păcate, foarte frecvent în lucrările de licență și în disertațiile masterale. Ele duc la redactarea unor lucrări cu aparența de coerență și concordanță cu cerința, dar care sunt profund incorecte.

Respectarea regulilor de scriere academică nu contribuie doar la realizarea unei lucrări corecte din punct de vedere etic, ci și la evidențierea originalității ideilor cuprinse în ea.

Cunoașterea și respectarea regulilor de scriere academică face parte dintre obligațiile profesionale ale studentului, care trebuie să fie preocupat în permanență, în scrierile sale de orice natură (nu doar cele destinate unei eventuale publicări), de corectitudinea atribuirii paternității ideilor și a utilizării referințelor. De altfel, la nivel de facultate, există un *Ghid*³ pentru studenții din anii terminali, specializarea psihologie, pentru redactarea lucrării de licență/disertație. Regulile enunțate în Ghid sunt obligatoriu de respectat și în cazul referatelor, eseurilor și a altor lucrări redactate de studenți, cu excepția lucrărilor scrise produse în timpul examenului, caz în care ar fi imposibil de reprodus pe de rost idei și de făcut referințe complete.

Plagiatul involuntar este un caz aparte de comportament neonest deoarece nu există o intenție explicită a autorului unei lucrări de a-și însuși ideile unui autor. Reproducerea acestor idei într-o formă care cade sub incidența definiției de plagiat se datorează, de cele mai multe ori, absenței cunoștințelor și deprinderilor de scriere academică. Greșeala se produce, de obicei, în faza de

² **Patchwork** (engl.) = lucrătură din petice, mozaic, "fotomontaj". În scrierea academică, patchworking este o tehnică de amestecare a secvențelor de text din surse diferite, între ele și, eventual, cu intercalări de comentarii proprii, cu omiterea intenționată a atribuirilor de paternitate a ideilor (adică fără a utiliza ghilimele și sau indicarea sursei pentru fiecare fragment preluat!), astfel încât nu este clar ce anume este idee originală și ce este idee împrumutată de la un alt autor.

³ FPSE (2016). *Ghid de redactare a lucrării de licență și a disertației masterale pentru programele de studii din domeniul Psihologie*. <http://www.unitbv.ro/pse/Studenti.aspx>

documentare, când studentul nu menționează distinct pasajele preluate (cu referință la sursă și pagină) și pe cele care sunt rezultatul reflecției personale. Cu trecerea timpului, la redactarea lucrării, studentul nu-și mai amintește exact care idei notate au fost ale autorului și care ale sale și le consideră pe toate ca personale. O altă cauză de plagiat involuntar este necunoașterea faptului că o idee preluată ca atare poate fi folosită în lucrarea proprie numai pusă între ghilimele. Plagiatul involuntar poate fi prevenit prin utilizarea unor tehnici de documentare și scriere corecte și riguroase.

REFERINȚE

- Ashton, M. C., & Lee, K. (2008). The HEXACO model of personality structure and the importance of the H factor. *Social and Personality Psychology Compass, 2*(5), 1952-1962.
- Chace, W. M. (2012). A question of honor: Cheating on campus undermines the reputation of our universities and the value of their degrees. Now is the time for students themselves to stop it. (Cover story). *American Scholar, 81*(2), 20-32.
- Costa, P. T. Jr., & McCrae, R. R. (1992). *Revised NEO Personality Inventory (NEO-PI-R) and NEO Five-Factor Inventory (NEO-FFI) manual*. Odessa, FL: Psychological Assessment Resources.
- Giluk, T. L., & Postlethwaite, B. E. (2015). Big Five personality and academic dishonesty: A meta-analytic review. *Personality and Individual Differences, 72*, 59-67.
- Goldberg, L. R. (1993). The structure of phenotypic personality traits. *American Psychologist, 48*, 26-34.
- Hermkens, C. E., & Luca, M. R. (2016). Measuring academic dishonesty. *Romanian Journal of Experimental Applied Psychology, 7, Special Issue 1, PSIWORLD 2015 Proceedings*, 246-250.
- Hinman, L. M. (2002). Academic Integrity and the World Wide Web. *Computers and Society, 31*(1), 33-42.
- Lee, K., & Ashton, M. C. (2004). The HEXACO Personality Inventory: A new measure of the major dimensions of personality. *Multivariate Behavioural Research, 39*, 329-258.
- Lee, K., Ashton, M. C., & deVries, R. E. (2005). Predicting workplace delinquency and integrity with the HEXACO and Five-Factor models of personality structure. *Human Performance, 18*(2), 179-197.

Lee, K., Ashton, M. C., Morrison, D. L., Cordery, J., & Dunlop, P. D. (2008). Predicting integrity with the HEXACO personality model: Use of self- and observer reports. *Journal of Occupational and Organizational Psychology*, 81(1), 147-167.

Acest material este o selecție adaptată din Capitolul 8 din lucrarea:
Luca, M. R. (2017). *Manual de tehnici de muncă intelectuală*. Brașov: Editura
Universității Transilvania, pp. 114-130.